

058
ÅRSMELDING 1991

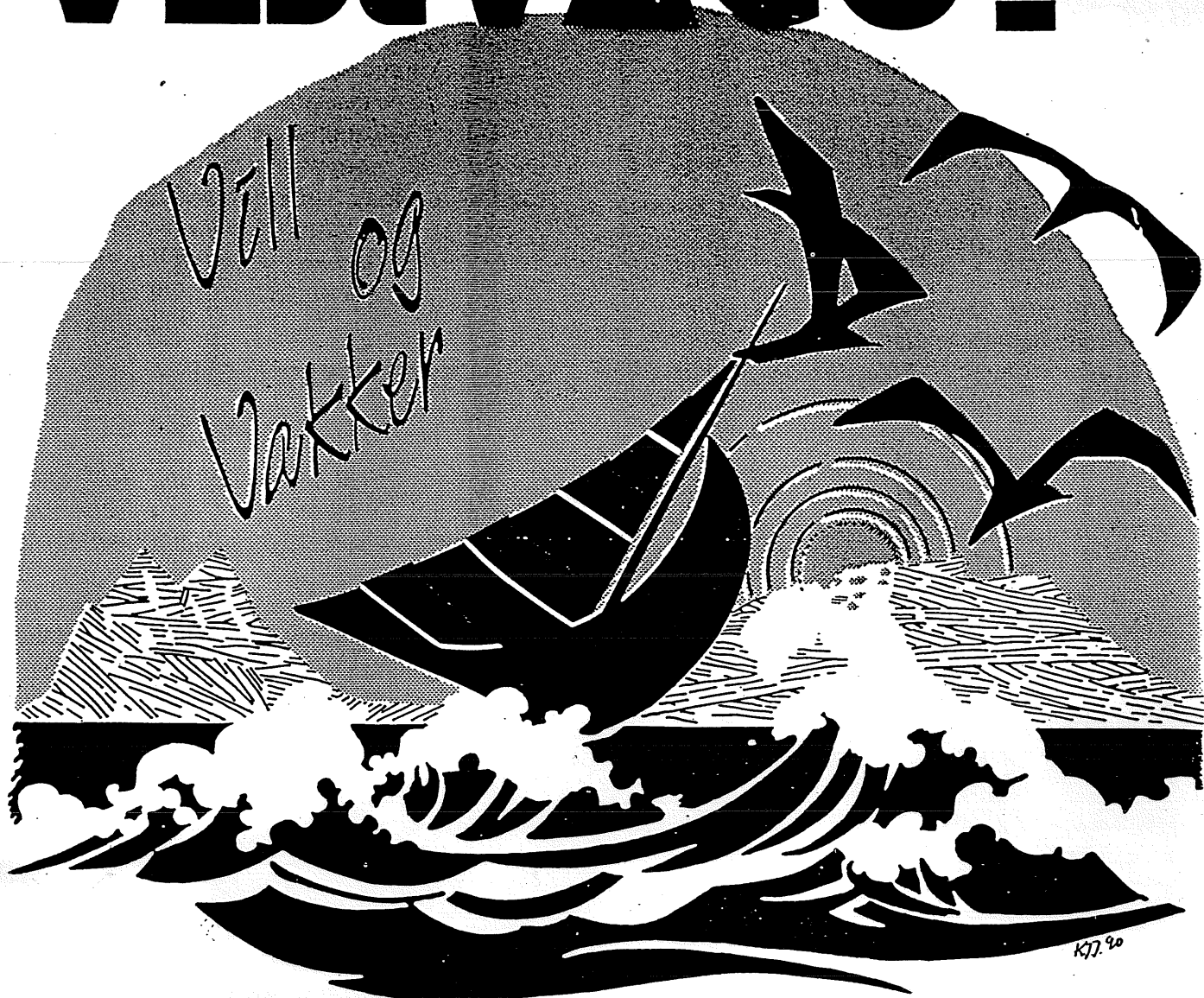
FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

FISKERI RETTLEDEREN

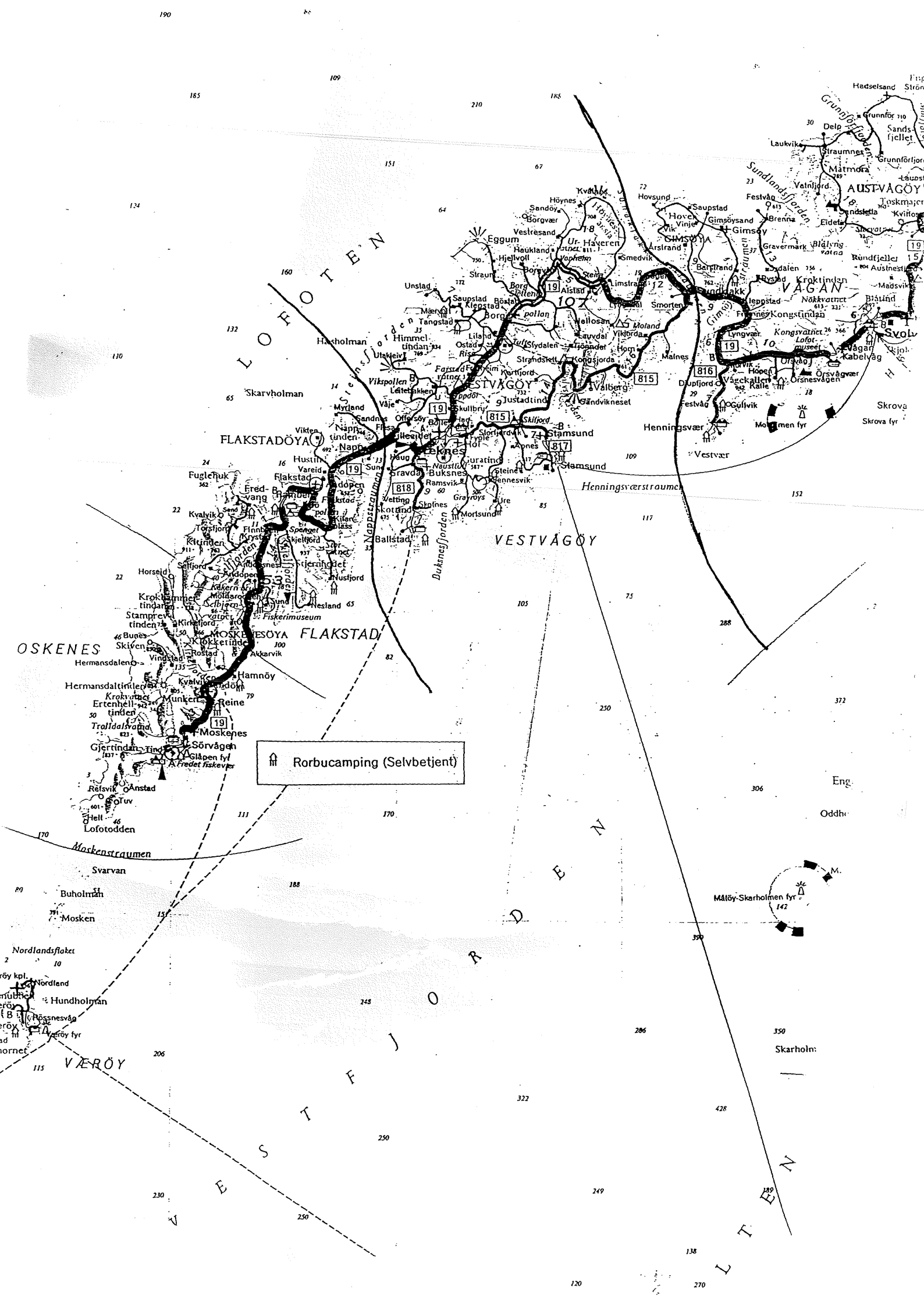
30 SEPT. 1992

VESTVÅGØY

LOFOTEN

3549 / b 1872

Rorbucamping (Selvbetjent)

OSKENES

FLAKSTADØYA

FLAKSTAD

VESTVÅGØY

AUSTVÅGØY

Sundlandfjorden

Henningsværstraumen

Moskenesstraumen

VÆRØY

Måløy-Skarholmen fyr

Skarholm

INNHOILDSFORTEGNELSE

	side
1. KORT OM VESTVAGØY	2
2. SAMMENDRAG	3
3. SYSSELSETTING	4
3.1. Fiskermanntallet/Folketallet	4
3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet	6
3.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringen	7
3.4. Avledende virksomhet	7
3.5. Utviklingstrekk	8
4. FISKEFLÅTEN	10
4.1. Merkerregisteret	10
4.2. Utviklingstrekk	11
4.3. Flåtens beskjeftigelse/fiskeriaktivitet	12
4.4. Konsesjoner i fiske i 1990	12
5. FISKEINDUSTRIEN/FOREDLINGSLEDDET	13
5.1. Fiskebedrifter	13
6. RÅSTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM	14
6.1. Fiskeslag	14
7. HAVBRUKSNÆRINGEN	15
7.1. Produksjon av laks	15
7.2. Konsesjoner /tillatelser	15
8. ANNEN VIRKSOMHET	16
8.1. Prosjekter	16
8.2. Krisehåndtering	16
8.3. Kystoppsyn	16
8.4. Samarbeidstiltak	17
8.5. Fiskeriutdanning	17

1. KORT OM VESTVÅGØY

Vestvågøy kommune ligger midt i Lofoten og med sine 10.570 innbyggere er det den 5. største i Nordland fylke og den største i Lofoten og Vesterålen, den er Nordlands største landbruks- og fiskerikommune. Godt over halvparten av innbyggerne bor langs hovedveien Fygle-Leknes-Gravdal-Ballstad.

Kommunen er et Norge i miniatyr, for det meste omkranset av stupbratte fjell som går rett i sjøen, innenfor er det flate bygder og fjorder med holmer og skjær.
Med andre ord "VILL OG VAKKER"

Steder med mottaksanlegg for fisk er: Ballstad, Stamsund, Steine, Ure, Mortsund, Tangstad, Eggum, Vestresand og Kleivan. Ballstad og Stamsund har filétanlegg.

Leknes er kommunens administrasjonssted med flyplass (25. min. fra Bodø), et meget godt utbygd skoletilbud for videregående og bl.a. Telesenter.

Regionsykehuset for Lofoten ligger på Gravdal, her er også Nordland Fiskerifagskole med et godt utbygd skoletilbud på flere plan, samt telematikkstudio. Skolen driver også sikkerhetsopplæring for fiskere.

På Ure ligger senteret for havbruksteknologi - Lofilab A/S.

Stamsund er knutepunktet for hurtigruta (snaut fire timer fra Bodø) og godstransport. Her har også landets største ferskfisktrålerflåte sin administrasjon.

Store deler av godstransporten skjer også over Gravdal og Leknes havn.

forside: Knut J. Johansen
Teknisk etat, Vestvågøy

2 . SAMMENDRAG

Vestvågøy fiskerikontor har tilhold i 3. etasje i rådhuset på Leknes.

Kontoret har 3 faste stillinger som for tiden er bemannet slik:

Konstituert fiskerirettleder/utvalgsformann for Lofotoppsynet
Knut Markussen

Konstituert førstesekretær Inger Ann Zakariassen
"Arbeid for trygd" t.o.m 30.04.91 / Kontorfullmektigvikar f.o.m.
01.06.91 Ann-Karin Pedersen.

Kontoret har et godt samarbeid med andre offentlige organer i kommunen, noe vi vil jobbe for å beholde og gjøre enda bedre. Vi har også et meget godt samarbeid med Garantikassen for fiskere, Norges Fiskarlag og Fiskernes Gjensidige Trygdslag under deres årlige informasjonstur i Lofotsesongen og ellers i året.

De senere år er det blitt mer og mer vanlig med kvoter og fiskestopp, og da er et godt samarbeid mellom etatene blitt et krav for å få tingene til å fungere best mulig. Dette innebærer at kontakten med Norges Råfisklag også har vært økende.

Nye krav til sikkerheten på de mindre fartøyene har også gjort at kontakten og samarbeidet med Skipskontrollen har vært sterkt økende.

3. SYSSELSETTING

3.1. FISKERMANNTALLET

Antall fiskere i Vestvågøy pr. 31.12.91, fordelt på poststeder.

Kretser	Blad A	Blad B	Gjennomsnittsalder	
			Blad A	Blad B
Ballstad	7	81	52,9	38,0
Fygle		34		42,7
Gravdal	11	103	66,4	39,3
Leknes	1	37	80,0	42,6
Vestresand	7	14	64,7	49,6
Bøstad	3	83	70,7	38,7
Smedvik	3	10	67,0	46,6
Mortsund	2	10	66,0	35,0
Sennesvik	6	22	63,0	34,9
Stamsund	4	71	67,8	40,2
Valberg	1	16	68,0	48,5
Totalt 1991	45	494	66,7	41,5
Totalt 1990	37	492	65,7	43,0

KOMMENTARER:

BLAD B

Etter at det var en sterk nedgang på Blad B i 1989, ser det ut som det nå har stabilisert seg. 130 personer er under 30 år, m.a.o. i overkant av 1/4 av de som står på Blad B.

Kvinnenandelen:

9 av de 130 personene under 30 år er kvinner.

Det er 17 kvinner i fiskermanntallets Blad B, og gjennomsnittsalderen er 35,5 år.

BLAD A

Antall manntallsførte fiskere på Blad A har vært økende. En del av dette er overføringer fra Blad B, i hovedsak gjelder dette pensjonister, og tidligere fiskere som har vært over i annet arbeid i noen år, og som nå har gått over på den del uførepensjon med fiske i tillegg.

Utvikling i folketallet:

1988	1989	1990	1991
10.599	10.580	10.547	10.569

3.2 SYSSELSETTING I FOREDLINGSLEDDET

Helårsansatte + sesongansatte

	Helårsansatte		Sesongansatte		Årsverk		Totalt
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	
Ballstad	25	47	8	44	2	61	89
Stamsund	31	31	21	34	38	42	80
Steine		2	2	10	1	5	6
Ure		1	2	10	1	4	5
Mortsund		7		8		10	10
Tangstad			1	5	¹ / ₂	3	3 ¹ / ₂
Vestresand		3		16		8	8
Kleivan		1 ¹ / ₂		2		3	3
Eggum		1		1		1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂
Totalt 1991	56	93 ¹ / ₂	34	130	68 ¹ / ₂	137 ¹ / ₂	198

Kommentarer:

Lofotfisk A/S, Tangstad startet i august med foredling av fisk og skalldyr. Det ble ansatt 9 kvinner og 12 menn, og bedriften skal være helårsdrevet.

Stamsund Fiskemat sysselsetter 2-3 personer.

En stor del av arbeidsstokken på filètfabrikken er kvinner, i tillegg er mange kvinner i sesongarbeid ved omlegging av saltfisk og ved inntaking, sortering og pakking av tørrfisk.

3.3 SYSSELSETTING I OPPDRETTSNÆRINGEN

År	Heltidsansatte			Sesongansatte			Antall årsverk		
	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.
1990	16	2	18	15	35	50	24	20	44
1991	17	2	19	22	13	35	28	8	37

Kommentarer:

Antall sysselsatte økte i 1990, men har i 1991 gått ned til i underkant av det det var i 1989. Dette har selvsagt sammenheng med problemene som vi hadde i oppdrettsnæringen på landsbasis, og rammet de sesongansatte, da slaktingen ble utført i mindre mengder fordelt over hele året.

3.4 AVLEDENDE VIRKSOMHET

3.4.1 Slipper og Mekaniske Verksted.

Steder	Ant. anlegg	Ant. ansatte
Ballstad	2	25
Mortsund	1	2
Haugen (Valberg)	1	1
Finstad (Stamsund)	1	3
Tils.	5	31

Kommentarer:

Lofoten Trållerederi A/S i Stamsund driver i tillegg eget mekanisk verksted for sin flåte, samt losseterminal og isanlegg.

3.4.2 Annen fiskerirelatert virksomhet.

Navn	Sted	Ant.anlegg	Årsverk
Lofoten Fiskeriservice	Vestresand	1	1/2
Lofilab A/S	Leknes	1	4 1/2
Flåteservice	Ballstad	1	1
Kemers Norske	Gravdal	1	2
Havbruksservice	Gravdal	1	1
Johansen's Garnservice	Gravdal	1	3
Elektro Verksted/forr.	Ballstad/Leknes	3	10
Annet	Leknes		3
Totalt *)			25

*) Disse tallene kan være varierende, men er retningsvisende.

Kommentarer:

Under Lofotsesongen driver Norges Fiskarlag velferdsstasjon i Stamsund og på Ballstad.

3.5. UTVIKLINGSTREKK

Garantilott:

	Antall fartøy	Antall pers.	Utbetalt G-lott i kr
1. pr. 1990	17	19	204.167
1. pr. 1991	0	0	0
2. pr. 1990	58	77	931.903
2. pr. 1991	23	31	415.100
3. pr. 1990	61	103	1.158.534
3. pr. 1991	37	71	771.000

Arbeidsledighetstrygd:

1991	utbet pr. person kr.	ledige dager	personer	utbet. tils. kr.
1. pr.	6.475	26	141	913.000
2. pr.	15.000	60	296	4.440.000
3. pr.	15.864	63	301	4.775.000

	Antall pers.	Utbetalt A-trygd i kr	Utbet. pr. pers.
1990	296	6.889.689	23.276
1991	738	10.128.000	13.724

	1989	1990	1991
Utbetaling G-lott	4.659.431	2.294.604	1.186.100
Utbetaling A-trygd	6.971.184	6.889.689	10.128.000
Totalt til Vestvågøy	11.630.615	9.184.293	11.314.000

Kommentarer:

Det har vært nedgang i utbetalingene av garantilott, og en sterk økning i bruken av A-trygd. Dette skyldes i hovedtrekk at flere er oppmerksom på hvordan dette systemet kan både benyttes og utnyttes. Det kan også være en fare i dette med at en del ikke forsøker seg på drift i enkelte garantiperioder.

Men selv om den totale utbetalingen har vært økende i 1991, har utbetalingen av A-trygd til hver person gått ned, dette vil igjen si at de fleste har gått arbeidsledig i kortere perioder enn i 1990.

4 . FISKEFLÅTEN

4.1. MERKEREJSTERET.

Lengde i m	Antall fartøyer			
	Status pr. 1.1.1991	Avgang	Tilgang	Status pr. 31.12.1991
0,0-4,9	10	3	12	19
5,0-7,9	117	6	43	154
8,0-9,9	43	5	11	49
10,0-14,9	56	3	3	56
15,0-19,9	32	2	1	31
20,0-29,9	7	-	-	7
Over 30 m	8	-	-	8
Totalt	273	19	70	324

Lengde i m	Byggeår							Gj. alder
	1930 - 39	1940 - 49	1950 - 59	1960 -69	1970 -79	1980 - 89	Etter 1990	
0,0-4,9	-	-	-	4	10	4	1	15,00
5,0-9,9	4	4	14	29	79	70	3	16,91
10,0-14,9	4	4	5	5	24	13	1	20,58
15,0-19,9	3	3	7	3	13	2	-	27,55
20,0-29,9	-	-	1	2	2	2	-	20,58
over 30 m	-	-	-	2	6	-	-	18,88
Totalt	11	11	27	45	132	93	5	19,91

Kommentarer:

En del eldre fartøyer ble oppmålt på nytt, og det viste seg at tidligere oppmåling har vært feil. Fartøyene var, uten unntak, større enn tidligere angitt.

I 1990 ble det utført en kjempekontroll på fartøyer. Det viste seg at en stor del av flåten under 7-8 m ikke ble benyttet til aktivt fiske, og 83 fartøyer under 6 m ble slettet.

MEN i 1991 ble det registrert 41 nye fartøyer i denne størrelsesgruppen.

4.2. UTVIKLINGSTREKK.

Tilgangen på nyregistreringer har aldri vært større enn i 1991. Det ble registrert 41 fartøyer under 6 m dette året, og tilsammen har vi i Vestvågøy registrert 102 fartøyer i denne størrelsesgruppen. Det kan ikke være snakk om noe større drift på disse fartøyene, og Garantikassen for fiskere utbetaler ikke garantilott eller A-trygd til disse. Hovedårsaken til denne registreringen er torskereguleringene som ikke angir nedre grense for deltakelse i torskefiskeriene. Det er mye som tyder på at kvoten blir tatt på større fartøyer, og overført til småbåter. 16 fotinger på Lofothavet om vinteren er lite realistisk.

Forskriftene for merkeregisteret sier kun at fartøyet skal være egnet for fiske, og dette er som kjent et tøyelig begrep.

Trålerne hadde i 1991 en gjennomsnittlig driftstid på ca. 25 uker. Dette resulterer ikke bare i økt arbeidsledighet, men trålermannskapet får også store problemer med fiskermanntallet og fiskerifradraget.

Gjennomsnittlig driftstid på de øvrige fartøyene over 13 m er ca. 35 uker. De fleste av disse fartøyene tilhører den flåten som går på Finnmarka for hysefiske på sommeren. Tidligere gikk denne flåten også på vårtorske- og høsttorskefiske (på Finnmarka). Dette ble det stopp i f.o.m. 1990 p.g.a. kvotene. Disse har derfor fått redusert sin driftstid med gjennomsnittlig 15 uker.

Det kan også tilføyes at Vestvågøy Fiskerikontor har krevd inn kr 37.400,- i registreringsgebyr i 1991.

4.3 FLÅTENS BESKJEFTIGELSE/FISKERIAKTIVITET

Den mindre flåten (under 13 m) driver i hovedsak kombinert line og juksafiske.

Fartøyer over 13 m:

- 8 ferskfisktrålere
  - 20 linefartøyer
  - 6 garnfartøyer
  - 4 snurrevadfartøyer, disse har også silderot og liner
  - 4 fartøyer driver kombinasjon av rekestrål/liner/snurrevad/garn
  - 8 fartøyer driver kombinasjon av garn/liner.
- Etter kvotereguleringene på torsk har disse også gått over til juksa. Det vil i praksis si at 1 mann kan være alene på et fartøy på 50 f. Sikkerhet er iferd med å bli et ukjent begrep.

4.4. KONSESJONER I FISKE I 1991

Kvalfangst	5	(for tiden hvilende)
Rekestrål	1	
Torskestrål	8	
Loddestrål	1	
Selfangst	1	(fartøyet er konkurs)
Laks/drivgarn	20	(for tiden hvilende)
Torskekvoter	111	

Kommentarer:

Stopp i kvalfangsten og laksefiske har igjen gitt større belastning på torsk- og hysefisket.

I 1991 var det kun fartøyer over 9 m som fikk torskekvote. De andre var på en felles maksimalkvote.

5. FISKEINDUSTRIEN/FOREDLINGSLEDDET

5.1. FISKEBEDRIFTER

Sted	Ant. anl.	Fryseri filètanl.	Konv. f.bruk	Reke-fabr.	Tran-damp.	Fiske-matf.	Mot-takss.	Line-egns.
Ballstad	8	1	7	-	1	-	-	7
Tangstad	1	-	1	1	-	-	-	1
Eggum	1	-	-	-	-	-	1	-
Vestresand	2	-	2	-	-	-	-	-
Kleivan	1	1	-	-	-	-	1	-
Stamsund	3	1	2	-	-	1	-	-
Steine	2	-	2	-	-	-	-	1
Ure	2	-	2	-	-	-	-	1
Mortsund	2	-	2	-	1	-	-	-
Totalt	22	3	18	1	1	1	2	10

Kommentarer:

Foredlingsanleggene er sterkt redusert. Sammenlignet med 1985/91 er tallet 31/22. Reduksjonen skyldes i hovedsak frivillig nedleggelse, noen med kondemneringstilskudd. Det er ting som tyder på at det i ettertid kan bli problem med mottakskapasiteten.

6. RÅSTOFFSITUASJONEN / I LANDFØRT KVANTUM

6.1. FISKESLAG

Ilandbrakt kvantum i tonn:

År	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ brosme	Flat- fisk	Rogn- kjeks	Sild	Annet	Totalt	Verdi i 1000 kr
1990	6833	680	550	258	10	61	287	287	8966	67.139
1991	9441	1027	526	234	9	82	116	206	11641	93.754

ANVENDELSE:

Fersk: 9 %
Frysing: 19 %
Salting: 41 %
Henging: 31 %

Kommentarer:

Årsaken til økningen i torskekvanter er ikke større fartøyskvoter, men en sterk økning i fremmedflåten, med fartøyer i alle størrelser og fasonger fra hele landet.

I Vestvågøy har interessen fra fiskebruk for mottak av sild vært liten, derfor blir størsteparten levert i Vågan.

Det er heller ingen stor interesse for mottak av sei i kommunen.

7. HAVBRUKSNÆRINGEN

7.1. PRODUKSJON AV LAKS (RUND VEKT):

År	Rund vekt i kg	verdi i kr
1990	982.135	30.731.395
1991	1.091.381	34.475.579

7.2. KONSESJONER/TILLATELSER

4 matfiskkonsesjoner på laks/ørret
2 matfiskkonsesjoner på torsk
1 klekkeri/settefisk - Settefisk/laks/torsk

Kommentarer:

Alle 3 matfiskanleggene ligger på innersiden av Vestvågøy, mellom Ballstad og Ure, og samtlige har egne slaktelinjer.

Klekkeriet/settefiskanlegget er i drift.

8 . ANNEN VIRKSOMHET

8.1. PROSJEKTER

Vestvågøy kommune engasjerte sommeren 1990 en DH-student, Sigvald Rist, for bl.a. å få fortdgang i utarbeidelsen av kystsoneplanen, han fortsatte videre på dette arbeidet i 1991.

Vårt kontor hadde et godt samarbeid med han, og resultatet ser ut til å være svært tilfredsstillende.

8.3. KYSTOPPSYNET

Som kjent ble Fiskerikontoret i Vestvågøy pålagt Lofotoppsynets utvalgsansvar, med Knut Markussen som utvalgsformann, f.o.m. 1989.

For 1991 var deltakelsen til Lofotfisket økende, og dermed var det flere påmeldinger til Lofotfisket gjennom vårt kontor enn tidligere.

Møtefrekvensen med utvalgene og andre var normal med 5-6 møter under den mest hektiske sesongen og 2 møter etter at Lofotsesongen var avviklet.

Tendensen etter Lofotfisket i 1991 viser antydninger til endringer innen Lofotoppsynets lover og forskrifter både på hav og land.

Videre vil vi understreke at, etter vår oppfatning, har samarbeidet mellom yrkesutøverne, utøvende myndighet og andre vært meget godt.

8.5. FISKERIUTDANNING

Nordland Fiskerifagskole på Gravdal har følgende tilbud:

- Grunnkurs Fiske og fangst/Kystnæring
- Grunnkurs Kokk
- Grunnkurs Næringsmiddel
- Barnehageassistent
- Grunnkurs Helse og miljø
- VK 1 Kokk
- VK 1 Akvakultur
- VK 1 Havbruksmekaniker (finansiert av Arbeidsformidlingen)
- VK 2 Kokk
- VK 2 Fiskeskipper
- VK 2 Akvakultur
- VK 3 Nautisk
- 2-årig teknisk fagskole, næringsmiddel
- Bestmannskurs (Arbeidsformidlingen)

I 1991 var det ca. 150 elever, 40 lærere og 28 andre ansatte ved skolen.

8370 Leknes den 17. september 1992

Knut Markussen
Knut Markussen

Inger Ann Zakariassen
Inger Ann Zakariassen